

KAJ JE PRINESEL NAPREDEK

1

Tako kolo je zate verjetno muzejski primerek.

Si se že peljal z letalom? Te je bilo strah?

Če se še nisi peljal z letalom, ali se želiš?

Kaj pa tvoji stari starši? So že leteli z letalom in kakšni občutki so jih navdajali?

2

Napredek ima na pripadnike različnih generacij različne učinke.

Preizkusi trditev z raziskavo. Izdelajte anketni vprašalnik.

Povprašajte ljudi:

■ Kaj se jim zdi največji napredek v času njihovega življenja?

■ Kako so doživeli te spremembe?

■ Kaj menijo, da so slabe plati napredka?

■ Kaj nam škodi in zakaj?

■ Brez česa ne bi več zmogli svojih vsakdanjih opravkov?

Anketirance razdelite na tri starostne skupine: mlajšo, srednjo in starejšo generacijo;

Po izvedeni anketi naredite zbirnik in predstavite izsledke raziskave.

3

Takale smetišča lahko najdemo marsikje, še več pa je neurejenih smetišč.

Kaj lahko narediš ti za zmanjšanje onesnaženja?

Razmisli in napiši pet načinov varčevanj z naravnimi viri in izboljšanega odnosa do okolja:

Več glav več ve, zato s sošolci zberite vse rešitve in jih prikažite na plakatu!

Beležke

3

Označi, kaj potrebuje primerno opremljen planinec. Poimenuj označene predmete. Razloži, čemu služijo.

3

Mostičarji se odpravljajo gradit novo ogrado za živino.

Rod Ostrorogega Jelena je bil že nekaj dni ves vznemirjen. Moški so brusili kamnite in bronaste sekire, prevrtavali in nasajali na toporišča parožke jelenjega rogovja za kopače, popravljali lesene lopate, pregledovali vesla in mašili in zamakali in zasmoljevali zastarele drevake. /.../ Ženske so mlele na žrmljah vodne oreščke in raznovrstno drugo semenje in pridno pekle podpeplnjake. Vmes pa so preštevale, kaj bo treba še pridejati od posušenih rib in mesa in koliko suhega sadja in jagodičja in še drugih hranil. Če pa hoče gospodar vzeti s sabo še zadnje mehove lesničnjaka, naj ga pa kar. Saj tako ni več dosti prida.

Janez Jalen Bobri

Katera in kakšna so bila njihova orodja? Iz česa so bila izdelana?

Kaj so delali moški?

Kaj so delale ženske?

Kaj so žrmlje? Pomagajte si s slovarjem.

VSI SLOVENCI SKUPAJ – TO HOČEMO!

1

1. Da političko razkrojeni narod Slovencov na Kranjskim, Štajerskim, Primorskim in Koroškim kakor eden narod, se tudi v eno kraljestvo z imenom Slovenija sklene, in da ima za-se svoj zbor.
/.../
2. Da ima Slovenski jezik v tem Slovenskem Kraljestvu popolnoma tiste pravice, ktere ima nemški jezik v nemških, in laški v laških deželah; da tedaj Slovenski jezik v šole in v kancliji vpeljemo, kadar hočemo, in kakor hočemo.

Vprašali bodete: Čimu je pa treba v šolah in kanclijah našiga Slovenskega jezika?

Glejte! Velikokrat imate z gosposko opraviti. Nemških postav, nemškega jezika in pisanja na razumite, zdaj pridevete v kanclijo: pisarji ali uredniki vas o neznanih postavah sodijo, se od vaših reči pogovarjajo, vi kar besedice ne razumite. Zdaj morate kakšno pisanje podpisati ali podkrižati, ne veste, kaj je, in se bojite, da ne bi svoje škode podkrižali. Marsikateremu se je že škoda, velika škoda napravila, ker ni vedil, pa je podkrižal, ker ni nemških pisarjev ali urednikov, ali pa ker ti niso njega zastopili. Vi niste krivi, da ne znate nemški: pisar bi mogel znati Slovenski, ta je kriv; kdo pa škodo terpi? vbogi kmet.

Letak s programom dunajskih slovenskih študentov in izobražencev

Kaj Slovenci terjamo?

Počasi in pozorno preberi odlomek iz programa Zedinjena Slovenija.
Ali besedilo že lažje razumeš kot Trubarjev jezik?

Besede, ki ti delajo težave, razloži v slovarčku:

Neznana beseda	Razlaga ali pomen

Koliko je star ta zapis?

Kdo je bil pisec tega programa?

Kako avtor programa razloži svoje zahteve?

Med katere dežele smo bili razdeljeni Slovenci in kje nas je živilo največ?

Povej s svojimi besedami, kako ti razumeš zahtevo, napisano pod drugo točko programa.

Kakšen je odnos pisca do cesarja in drugih narodov?

- 2 V teh viharno čustvenih časih je nastala tudi Zdravljica, ki je danes naša himna.
Primerjaj njeno sporočilo s sporočilom Programa Zedinjene Slovenije.

